

ฝูงตริจณาดังครุฑราชตั้งเมื่อเป็นจุดตั้งตริจณาทิ้งหลายแล เครื่องเขากิน
เขาอยู่นั้นตั้งเทพยดาในสวรรค์ใส่ และมีเดชตะคักดานุภาพ ฐัหลักฐันิมิตรตั้งเทพยดา
ในสวรรค์โสด ดังนั้นเรียกเขาชื่อเทพโยนิแล แลตั้งเขาพระสุเมรุราชนั้น มีสระใหญ่
อันหนึ่งชื่อว่าสิมพลีสระ โดยกว้างได้ ๕๐๐ โยชน์ รอบนั้นเที่ยวร้อมป่าไม้จิวเป็นรอบ
ปลายไม้จิวนั้นสูงเพียวกันดังสร้างปลูกแลเห็นเขียวงามแลพึงพอใจนักหนา และมีจิวใหญ่
ต้นหนึ่ง โดยธรรมชาติใหญ่เท่าไม้ชมพู^(๓) ทวีปเรานั้นแล ต้นจิวนั้นใหญ่ฝูงจิวนั้นเป็นหนา
รอบฝั่งสระนั้น สระนั้นเป็นที่อยู่แก่ฝูงครุฑทั้งหลายนั้นแล แต่สัตว์อันมีปีกแลจะเสมอ
ด้วยครุฑหาบมิได้เลย ครุฑราชตัวเป็นพระญาแก่ครุฑทั้งหลายนั้นมีตนนั้นใหญ่ได้
๑๕๐ โยชน์^(๔) ขนปีกซ้ายก็ดี ขนปีกขวาก็ดี ย่อมยาว ๑๕๐ โยชน์ หางย่อมยาว ๖๐
โยชน์ คอย่อมยาว ๓๐ โยชน์ ปากนั้นยาวได้ ๕ โยชน์ แลตีนทั้งสองยาวได้ ๑๒ โยชน์
แล ผิแลเมื่อครุฑนั้นกางปีกไปล่องกลางหาเวเต็มที่ได้ ๗๐๐ โยชน์ ผิเมื่อครุฑนั้นอำปีก
ออกให้เต็มที่ได้ ๘๐๐ โยชน์ ตนครุฑนั้นมันใหญ่ดังนั้นเรียวแรงนักหนาแล ผิแล
เมื่อจะเหินวเอานาคในกลางมหาสมุทร น้ำสมุทรมันแตกออกทั้งรอบนั้นทุกแห่งได้แล
๑๐๐ โยชน์ มันจึงเอาเล็บรัด เอาหางนาคนั้นพาไปกลางหาเว เอาหัวนาคห้อยลงมา
เบื่องต่ำ จึงพาไปยังที่อยู่แลก็กิน เมื่อครุฑราชเอานาคกินดังนั้น เอานาคอันเท่าตน
แลน้อยกว่าตนดังนั้นแลใหญ่กว่าตน ดังนั้นก็เอากินบมิได้แล ครุฑราชอันเป็นขลาพุชโยนิ

แลอันทชโยนิได้ไ้ อันจะเอานาคอันเป็นสังเสทชโยนิแลอุปปาติโกนินั้นดีกว่าตน
ดังนั้นบมิได้ ผูกครุฑก็ตีเทียรย้อมเป็นโนโยนิ ๔ อันแล

เมื่อไฟไหม้กลบแล้วแลตั้งแผ่นดินใหม่ บมิได้ตั้งทุกแห่ง บมิเป็นโดยธรรมดา
แต่ก่อนมีที่เปล้า ยังมีลางแห่งเปล้าโดยกว้างโดยสูงได้แล ๓๐๐ โยชน์ก็มี ลางแห่งโดย
กว้างโดยสูงได้แล ๕๐๐ โยชน์ก็มี ลางคาบลางแห่งโดยกว้างโดยสูงได้ ๗๐๐ โยชน์
ก็มีแล ที่นั้นกลายเป็นแผ่นดินเสมอกันทุกแห่ง เหลื่อมขาวงามดั่งแผ่นเงินยวง มีหญ้า
แพรกเขียวมันเหมือนตามกัน โดยสูง ๔ นิ้วมือ ๓ นิ้วมือ เขียวงามดั่งแผ่นแก้วไพฑูรย์
ฉนั้นแล ดุรงเรืองทั่วแผ่นดิน มีเหมือนดั่งนั้นทุกแห่งแล มีสระหลายอันเทียรย้อมดาษ
ไปด้วยบัว ๕ สิ่ง แลดูงามนักหนา มีฝูงต้นไม้ทั้งหลายเป็นต้นเป็นลำงาม แลมิได้เป็น
ดั่งวงเป็นแล่ง แลเป็นลูกเป็นดอก ดูตระการงามนักหนา แลมีเชือกเขาเถาว์วัลย์ ลางสิ่ง
เป็นดอกแดง ลางสิ่งเป็นดอกขาว ลางสิ่งเป็นดอกเหลือง ดูรุ่งเรืองงาม แต่ที่นั้นทุกแห่ง
ดั่งท่านสร้างแต่งไว้แล แห่งนั้นเรียกชื่อว่านาคพิภพแล เป็นที่อยู่แก่ฝูงนาคทั้งหลายแล
แลมีปราสาทแก้ว แลมีปราสาทเงิน แลมีปราสาททอง งามนักหนา แลมีที่อันเปล้าอยู่นั้น
ลางแห่งหาสิ่งอันจะอยู่บมิได้ หากเป็นที่กลวงอยู่เปล้าอยู่ไ้ ในใต้เขาพระหิมพานต์
กว้างได้ ๕๐๐ โยชน์ เป็นเมืองแห่งนาคราชจำพวกหนึ่งอยู่แห่งนั้น แลมีแก้ว ๗ ประการ
เป็นแผ่นดินงามดั่งไตรตรึงษ์อันเป็นที่อยู่แห่งพระอินทร์เจ้านั้นแล มีสระใหญ่ ๆ นั้น
หลายอันอยู่ทุกแห่ง แลเป็นที่อยู่แห่งฝูงนาคแต่ไปเหล่านทุกตาไป แลน้ำนั้นใสงามบมิ
ชระไซร จดแผ่นแก้วอันใหญ่ แลท่านชดหลายครา แลมีทำอันราบนักหนา ที่นาคแรง
อาบแรงเหล่นั้น มีฝูงปลาใหญ่ ไหลไปขบปลาเล็ก ผางจอกดอกบัว ๕ สิ่ง บานอยู่
ดูตระการทุกแห่ง ดอกบัวหลวงดวงใหญ่เท่ากงเกียน ผิเมื่อน้ำสะเทือนไหวไปมา
ดูงามนักหนา ดั่งสร้างแต่งไว้ฉนั้นแล

นาคจำพวกหนึ่งในสมุทร ถ้าแลเมื่อใด ฝูงนาคตัวเมียแลมีครรภ์แก่ แลเขา
คำนึงในใจเขาว่าฉนั้น ผิแล้วออกลูกในกลางสมุทรนี้ สมุทรนี้ดีฟองนักหนาแล
อีกทั้งนกน้ำก็ตีฟองด้วยลมปีกครุฑโสด ฝูงตัวมีครรภ์อันแก่นั้น เขาก็ดำน้ำลงไป
ออกจากแม่น้ำใหญ่ ๕ อัน อันหนึ่งชื่อว่าคงคา ยมนา อจิรวดี สรรพ มหิมหันทิ อันไหล
ไปสู่มหาสมุทรใหญ่นั้นจึงดำน้ำนั้นขึ้นไปถึงป่าใหญ่อันชื่อพระหิมพานต์นั้น มีถ้า
ภูหาคำหมุ่ครุฑไปบมิถึง จึงคลอດลูกไว้ในที่แห่งนั้น แล้วแลอยู่เลี้ยงดูลูกในที่นั้น ต่อเมื่อ
ลูกตนนั้นกล้าแล้ว จึงพาไปยังน้ำลึกเพียงหน้าค่าง แลสอนให้ว่ายน้ำน้ำแรงหว้ายวน
แรงพาไปถึงที่น้ำลึกแลน้อยถ้วน ๒ ครั้งว่าเห็นลูกตนนั้นใหญ่แล้วรู้ว่ายน้ำดีแล้ว จึงพา

ลูกนั้นหว่ายแม่น้ำใหญ่ข้ามไปข้ามมา ผิดว่าลูกนั้น ข้ามพลันแล้ว นาคนั้นจึงนฤมิตให้ฝน
นั้นตกนัก แลให้น้ำนั้นนองเต็มป่าพระหิมพานต์ ข้ามน้ำสมุทรแล้ว จึงนฤมิตปราสาท
ทองคำอันประดับนิตด้วยแก้วสัตตพริตตระอันรุ่งเรืองงามนักหนา แลในปราสาทนั้นมี
เครื่องประดับนิล เครื่องบริโภค ทั้งเครื่องกินเครื่องอยู่นั้นเพียรย่อมเป็นทิพย์ทุก
ประการ ดังวิมานเทพดาในสวรรค์นั้นแล นาคนั้นจึงเอาลูกตนขึ้นอยู่บนปราสาทนั้นแล้ว
แล้วจึงเอาปราสาทนั้นลอยล่องนำลงมาถึงมหาสมุทรที่ลึกได้ ๑,๐๐๐ วา จึงพาเอา
ปราสาทแลลูกตนนั้นดำน้ำลงไปอยู่สมุทรนั้นแล

นาคนั้นยังมี ๒ สิ่ง สิ่งหนึ่งชื่อถลชะ สิ่งหนึ่งชื่อชลชะ นาคอันชื่อว่าถลชะนั้น
นฤมิตตนได้แต่บนบกได้ แลในน้ำนั้นนฤมิตบมิได้ นาคอันชื่อชลชะนั้น นฤมิตตนได้แต่
ในน้ำ แลบนบกได้ตนนฤมิตบมิได้ ที่เขาเกิดที่เขาตายก็ดี ที่เขาอนกก็ดี ที่เขาสมาคม
ด้วยกันนั้นก็ดี ที่เขาลอกกราบเขาก็ดี แลในสถานทั้งนี้แล เขาอยู่แห่งใดแห่งหนึ่งก็ดี
เขาบ่มีอาจนนฤมิตตนเขาให้เป็นอันอื่นได้ หาบมิได้ ผิดแลเขาไปสถานแห่งอื่นได้ เขา
จึงนฤมิตตนเขาให้เป็นอันอื่นไป แลแม้ว่าเขาจะนฤมิตตนเขาให้งามดังเทพยดาก็ได้แล
ผิวนาคตัวเมียจะนฤมิตตนให้งามดังนางเทพยธิดาอัปสรก็ได้แล ผิดเมื่อนาคนั้นจักไป
ล่าหากิน แลเป็นสิ่งที่ได้อันหาเหยื่อกินได้ง่ายนั้นได้ เขาก็จ່อมนฤมิตตนเขาเป็นสิ่งนั้นแล
แล้วเขาจึงเที่ยวขึ้นมาล่าหากินในแผ่นดินนี้ ลางคาบเขาเป็นงูไซ ลางคาบเขาเป็นงูกระสา
ลางคาบเขาเป็นงูเห่า ลางคาบเขาเป็นงูเขียว ลางคาบเขาเป็นงูอื่น ลางคาบเขาเป็น
สัตว์อื่น แลเขาล่าหากินแล เหตุว่าเขานั้นชาติติรัจฉานแล

แต่แผ่นดินอันเราอยู่นี้ลงไปถึงนาคพิภพ อันชื่อว่าติรัจฉานภูมินั้น โดยลึกได้
โยชน์หนึ่งแล ผิดจะนับด้วยวาได้ ๘,๐๐๐ วาแล